

XIII Tydzień Miłosierdzia

1. 10. 1967r.

p.h.: Sturium Chryzostom w Chorzeli

dzis rozpoczyna zainicjowa w swoim programie opiewa
 czytanie i modlitwy wianecowej, opiewa nawiadnie
 ubogich i chorych w domach, talre Dzień Chorych i
 Starców w czwartek, 5 br. z Anz. 20. oraz blyzosa-
 wieniem Chorych i Starców w tyz Cura Infirmorum.

Nowenna modlitwy wianecowej

15. 10. 1967r.

w int. o pokoj w świecie oraz o wolnosci Kosciola
 wotacera w naszej Gminy, dzis rozpoczyna, za-
 kochany sie odnowieniem oddania si Parafii w nie-
 wole maryjna 23. gaidienika, kiedy to przybra
 kaplani okoliczni z pomoc i jednanie wiarych z
 Bogiem, aby z tym zlyczeni i jego Taska pokrepe-
 ni zdolni byli wprowadzac w czyn swoje niewolniczo
 maryjne.

19. 12. 1967r.

Zakończenie Dorożnej Katechizacji

Przedmiotem jest z udaniem zaciągnięciem. Prowadzenie z katechizacji Koryntały jazy nasceronych, podobnie się do zararcia matiejstwa 4 dnia w. 6, czasie liturgicznym Bożego Narodzenia. A szkoda! W Kaplicy św. Józefa zmieścić toby się nawet 100 osób.

31. 12. 1967.

Koniec Roku Kalendarowego 1967

Zbiegi się z niedzielą; wszyscy zatem uczestnicy Najp. Ofiar Moralnej byli w Karminu potudrani; do potuzkowania P. Boga za Taszk. Obajmane 4 cizgu 1967 Roku Pańskiego i zakończenie go prwanie i nabwie.

1. 1. 1968r.

Rok Pański Nowy - 1968.

Rok odnowy duszowej poprzez Misję Parafialną, która ma się odbyć latem. 4 zezumiaek Proboscera, wyjętych z ogłoszeń parafialnych majduje się takie oto słowa: "Nied się umacnia nasza wiara, niech serca ożywia miłość Boga i bliźnich, niech pokój Boży panuje w rodzinach naszych, w kraju i na całym świecie."

28. 2. 1968r.

Sydniań Sudoń o Trzeźwości Narodu

rozperat się dnia, w Grody Popielcowa, aby budzić trzeźwienie dla idei: wstrzeżemizelnic, w której krewniem pomagac ma wyprasana modlitwa Taske Bria; Sydniań ma także dawac sposobosci do publicznej, zbiorowej ekspiacji za greschy naduzycia alkoholu i z innymi wiazane.

2. 4. 1968r.

Wielkopostne rekolekcje dla dzieci

rozperat się dnia, w Grody Popielcowa, aby budzić trzeźwienie dla idei: wstrzeżemizelnic, w której krewniem pomagac ma wyprasana modlitwa Taske Bria; Sydniań ma także dawac sposobosci do publicznej, zbiorowej ekspiacji za greschy naduzycia alkoholu i z innymi wiazane.

3. 5. 1968r.

Wzrost Trzeźwości Pałki

Przed świętą obeszlistny nasz czeigodny Kościół parafialny z obrarem Matki Bożkiej jasno-groszkiej pobrae o zachowanie Narodu naszego przez poyeryne Dzieciacy pomocniczelki od nieberpiereństwa zapraszajacych wieze i zyciu religijnemu.

18-26.5.1968r.

Wielka Misja św. Parafialna

pod kierunkiem O. Relemptryta z Torunia; Alfonsa Wittiga i Józefa Romana z mobilizowała dwóch braci, którzy z niej korzystali; wzbudziła ducha wiary i pobudziła; aby miły zbawienny ferment działał nadal i po odejściu O. Misjonarzy i prowadzących do pojedynania się z Bogiem przez zaniechanie i z tym pokłócone. Karminie misyjni wygłosili bliska 50 nauk; Konciami św. wzdano ok. 7.500. Pogoda nieprawnie dopisywała; dopiero pod koniec tygodnia się ociepliła i stała się piękna i ciepła w dniu zakończenia Misji św.

Fotografie: 1 - Panie biskupki darytatymie z O. Romanem i innymi parafialnymi; 2 - Misyjny Dzień Chorych - wspólna kawa ubogich na werandzie plebanii.

4. 6. 1968r.

Pierwsza Komunia s.

sprowadza do 117 sroc dziecięcych Pana Jezusa. Wzięt z diećmi bardzo duri (pewnie wpy/człwku) w dniu Komunii korało tego dnia, po południu wzięt dieci przystąpiły do Komunii Trzeciej, a następnie otrzy-
mały pamiątkowe obraski.

12-13. 6. 1968r.

Adoracja Najś. Sakramentu - Boie Ciało

Wszystkie Boiego Ciała 4 roku bieżącym poprzedziła Katolicka Adoracja Najś. Sakramentu, w której odby-
wajca się w Kościele św. Józefa 12 czerwca.

Procesja Boiego Ciała wzięta tego roku przed groty przy kościele św. Jakuba tradycyjnym ścieżką ulicami i placami miasta i okolicy nie przed kościołem gólasztonym. Wdziak wianych, jak zwykle, b. duri; cón, kady wielu nie wzięt do pchodu, lecz wystąpi tylko na chodnikach - mimo co roku postanowien wroni do zamianifestowania swojej wiary w bóstwo Chrystusa Eucha-
rystycznego w tym religijnym pochocie...

18. 6. 1968r.

Kongregacja dekanalna

po wielu latach odbyła się znowu - pod przewodnictwem dziekana, ks. prałata Ziarniaka w Koźminie, w s. St. K. cobum przy udziale całej konfraterni dekanalnej. Wdziak wianych, którzy przystąpił z osobnośc: wyposia-
dania się, dwie licany. Obrady, tradycyjnie, w plebanii farniej.

19. 6. 1968r.

Jubileusz Kapłański w Pologu

Ks. Prob. Stężyk wybra z Pologa, zmany goszczynie w Koźminie i Stężyku, wianym; i Koźminy przez swoich parafian i konfraterów dekanalną okolicę dnia swego jubileusz Kapłański. Towarzyszą mu najlepsze życzenia /takie i proboszcza farnego, którego trudno znaleźć się na wspólnej pamiątkowej fotografii z porodu niedomaganiem spowodowanej nieobecności. Zaręczył wszystkim jubileuszową swoją obecnością ks. bp Jan Czerniak; karanie okolicznościowe wygłosił dziekan, ks. prał. Ziarniak. Pogoda tego dnia upalną jak wzbierają fotografie, która się dotychczas, wzdłuż du-
chownictwa w s. Stężyku, w s. Stężyku. Znamienne to, jakimi nomeniem dane, że jubilat /konfrater/

Sw. - jubileusz opłcut patronalny

przy pięknej pogodzie zgromadził wokół groty NMP z Lourdes duri Luda Boiego i konfraterów dekanalnych. Luda sprowadził tegoż jubilat ks. prob. Stężyk wybra z Pologa, a karanie pamiątkowe wygłosił ks. prob. Trzceniński z Stężyka.

28. 7. 1968r.

Wizytacja pomyślności w dekanacie /koźminski/

8. 8. 1968r.

25. 8. 1968r.

Dziśki składajemy Panu Bogu wazemu

za zebrane glony - oto wzwanie duszpastera wiejskiego przy
poświęceniu wieńców wdzięczności. Na P. Boga za owoc pracy na
rolni, za która na drsijszym sumie przybyli ludzie parafianie z
miasta, to i oni żyją się tym, co z pomocą Boga odzyskali spisy
z pola, oraz delegacje gospodarzy wiosny i procesji symbolu
wzdaje i serdecznej podzięk. Na Boga, jakże wielce zmiłował
oraz chleb z nowym makiem, który go nabieinstwie zostawił na
plebanii za siebie. Bóg zapłać! k. Proboszcza.

26. 8. 1968r.

Procesja z obraniem Kłazy P. Janogorskiej

W jej świątelnym wiońcu Janogorskiej się dzieje na przeproszenie
Bogiem i namyślnie przez poświęcenie kopii cudownego obrana odbyła
się dziś z kłazą wdzięczności, który przetrwał: chwała Boga
tej procesji, jak można było zauważyć.

11. 9. 1968r.

Ročnica upadnięcia hitlerowców do Mogilna

ročnica śmierci ok. 40 przeważnie parafian mogileńskich,
za którychmi posty inne żyły w czasie ofiar świątecznych i wspaniałych
w obozach koncentracyjnych i wstrzelanych na Tierelöwen zgrupowa-
niach na kłazie, w zabójstwach i morderstwach, nie tylko w obozach, w
leśnych lasach i innych miejscach. Kłazy, z kłazą, i który z
wzajemnego przyznania wspominał gwałtem i kłazą dnia mogileń-
skich odprawił k. Dithan Stan. St. Obarck, proboszcz
parafii św. Jakuba.

13. 10. 1968r.

Stora serdecznej podzięk. skierował dziś k. Proboszcz
do Pań Opiekunów Charytatywnych i wspaniałych, który
zauważył w ramach XXIV Tygodnia Miłobrodzkiego
wiosną Dzień Chorych: Stalowa, wspaniałe się modlił,
wspaniałe kor na "Dan Ołtara" przedmiotami ma-
terialnymi na swoje potrzeby.

23. 10. 1968r.

III Ročnica oddania się Parafii św. Jakuba

W macierzystej wiosce, Matce Bożej za wspaniałe, kłazy,
pogorowa z odnowieniem akta oddania się Matce Bożej -
Matce Kłazy przed 3 laty zgrupowała wielu parafian
przy Stole Pańskim, od rana wspaniałe: już Kłazy
praparafian, aby wspaniałe wspaniałe, w 5 wspaniałe po
kłazy św. parafian, przyjęcie P. Jerusa do zerc i postar-
zenie za swoim k. Proboszczem rotę wspaniałe zarcie-
nienie i zofiarowania się Bogu na kłazy przez Ma-
ryję - z wspaniałe wspaniałe.

W. Świątek - Procesja nagrobna

1. 11. 1968r.

wyprawa z Fary, zabrała na cmentarzu obywateli wese-
do których przemówił p. procesji celebans k. Obarck, a
wspaniałe i wspaniałe i proboszcz parafii św. - Janogorskiej k.
wspaniałe Henryk Zimny odprawił kłazy św. coram populo.

50ta Ročnica Odryskania Niepodległości

10. 11. 1968r.

W przeddzień tego historycznego dnia, gdy po 123 latach za-
borej niewoli Polska odzyskała swój byt państwowy,
odprawił w kościele parafialnym diecezjalnym diecezji kłazy
i odprawił wspaniałe wspaniałe, strasząc się
w słowach: „Opatrujcie Bożej, która ogarnia kłazy i na-
rody kłazy, za to, że nie pozwoliła nam zginąć,
ale pomogła odwrócić się i żyć. Wspaniałe, za Bożej
kłazy, za to, że wspaniałe się przed 50 laty na die-
żach naszego Kłazy w odryskaniu przez Polskę nie-
podległości.

Dr. Stanisława Zostki - Patrona Miłobrodzia

13. 11. 1968r.

Z tej racji odprawił k. St. Obarck z Fary kłazy św. i
kłazy św. Janogorskiej. Dla wspaniałe i wspaniałe z obu
parafii mogileńskich, a przemówił do nich p. kłazy
k. prob. Zimny. Miłobrodzie przystąpiła do wspaniałe-
tów św. wspaniałe kłazy.

Mija rok 1968my, rok kłazy św.

31. 12. 1968r.

Jest wspaniałe, co nie wspaniałe z kłazy, co nie po-
ziada wspaniałe być, jak Bóg. Mijało już tyle
lat ery kłazy, wspaniałe, wspaniałe dalej na rok
1968r. Mijało go wspaniałe, dobre, wspaniałe dobre.
Bożej za jej dary, kłazy i wspaniałe ludzi,
a wspaniałe za kłazy kłazy św. ci, który z niej
starali się, jak wspaniałe, wspaniałe wspaniałe i po-
mocy Bożej do życia, które wspaniałe i wspaniałe się
do wspaniałe.

O. a. m. D. gl. p. B. M. V.

27.7.1969r.

Uroczystość odpustowa św. Jakuba,
w której główna rola przypadła ks. kan. Władysławowi
Kowalcu z Krakowa, wstawił mogileńskiemu / H...
Bowie wygłosił z mocnym zaakcentowaniem potrzeby
wiary i wiary do zbawienia: ks. prob. Henryk Wojcieszak z
Haborowa / zgrupowała również w tej. roku wielkie
zgrupowanie w ramach zastępowania.

15.8.1969r.

Wniebowzięcie N. Maryi Panny

to nie tylko najpiękniejsza święta, ale od kilku
lat tradycyjny dzień błogosławienia niemowląt,
których rodzice mianem przyjęli w rokach
kilkadziest.

17.8.1969r.

Nabieżniostwo dyskutowane za zebrań zuzia

1. jurem przed wyjazdem ks. Probosza na zebrań
poner lekara kuracji w Polanicy / stało się skarga
do zwołania P. Boym publicznej polski: za skrom-
niejre z powodu długotrwałej psuachy, mi i przed-
nich latach plony.

21.9.1969r.

Msza św. miodnicowa

Z porankiem nowego roku szkolnego i katechetycz-
nego wprowadzono mszę św. z keraniem dla kato-
dziej, co spowodowało jemu zuziany godzinowe w
spalowaniu Ofiary Mszy św.

4.10.1969r.

"Pomóżmy utrudnionej Matce!"

to hasło tegorocznego, w Polsce programy jui
XXV Tygodnia Historiada, Modlitwy i modrania,
nabieżniostwo dla chorych i starców, odieranie ich
w domach, a wreszcie ziołka, derów i natury, oto
program pracy, jaki sobie wytyczył ks. Probosza
z ofiarą i pracownikami aktywnymi
w związku z tym jubiłenszym Tygodniem Miło-
sierdia.

14.10.1969r.

Wyjazd delegacji parafialnej

na Jasną Górę, aby wspólnie modlić się w int. bje św.

7.11.1969r.

Choroba i operacja ks. Pymasa

Wierstwie i a racy jui po zakwieszeniu / w kadry-
erajnym Synodzie Biskupów ks. Pymas podał się w Pymit
operacji prostaty; codziennie modlił się o jego zdrowie.

Zdjęcia pamiątkowe z wyjazdu na Jasną Górę:
połączone male grupy z obu parafii mogileńskich.

Święta Rocznic

ogłoszenia N. Maryi Panny Matki Kościoła

21.11.1969r.

Z całej diecezji, ba, z całej Polski katolickiej obchodzą i
nara parafia św. Jakuba z wernicej, jui specjalne
nabieżniostwo w Kościele, poteras Mszy św. wieczornej
z specjalną, obchodniczą nauką; udział ludzi jedynkie
tłko średni.

Wersna, ofiara w świętej zima

6.12.1969r.

Wtóra raskoerka w tym roku daje znać o sobie i
w tym, że frekwencja na wratach uacernie Habor
nie inuymu laty.

Opowiadanie w. adwentowa

20.12.1969r.

Zima obniżyła nowo frekwencję w Kościele. Inuie
tymu zadziwić należy, że w kermiejszej mi i
latach poprzednich spowiadali się. Wierci szukał: zeta-
kniecia się bliższego, bezpośredniego z zbawieniem?...

Bowie Narodzenie - Najim. Rodziny

28.12.1969r.

Złagodniata zima na święta Bożego Narodzenia
i Kościół. poteras wythak Mszy św. polony, leer jui
po świętach nastąpi ponowne zimna - na roz-
grzebie tradycyjnej kobyli na wyjazdach wiozozgek.
W niedzielę po Boż. Narodzeniu obchodzą i chis
wz nowego kalendarza uroczystości święta. Rodziny
z Nazaretu. poteras Mszy św. cytalimny obchod-
niczy hit pasteralski Episkopatu Polsk.

31. 12. 1969r.

Życie religijne parafii na Łowicz 1969r.

Parafia liczy 4.904 dusz, z tego w mieście 3.451
na wioskach 1.453;
na terenie parafii mieszka 22 wieśniaki Kto.

W roku 1969. udzielono 111 chrzestów

przyjęto do I Komunii św. 116, a 3 do II Komunii
wzrostło ~~28~~ Komunii św. 38 tysięcy, a
wzrostło o 11 tysięcy sumy, w tym 4 roki misji
a 1000 sumy, w tym 4 roki poprzedzającym
misji św. (tj. 4 1967r.);
ślubów pobłogosławiono 40,
namaszczonego 44 osoby,
pogrzebów było 66, z tego 14 dzieci poniżej
7 lat, - 2 samobójców;

Ktoś ministrantów liczy zaledwie 16 chłopców, a 70%
Śpiewaczy schodzi się nieregularnie na ćwiczenia...

1. 1. 1970r.

Rok Pański 1970r.

Z imieniem Jezus na ustach i w sercu, pod egidą
Drogą Krzyżową / bo tak w nowym kalendarzu liturgicznym
nazwa się dzień świąteczny /, zapowiadamy N. S. Jezus
Jezusa siebie i parafii wstąpić z ufnością w
pomoc Bożą w Nowy Rok Pański.

18. 1. 1970r.

Inscenizacja Kolędy waleczów

zorganizowano dzień w Kaplicy katechetycznej św. Tadeusza
skrajnie przygotowane przez S. Apoliniego z dziećmi
uczestniczącymi na katechizacji do Horesnej Komunii
św.

Wiosna Kolędy zespole Śpiewaczej

z dniem 21 stycznia miało miejsce świąteczne
wspomnienie - rebrasy parcie myśli chwały i chwały

24. 2. 1970r.

Katechizacja przedświąteczna

to sposób przygotowania do świąt prawnie
i odpowiedniego zawiązywania mabizantów.
Niestety, choć rokrocznie się taka katechizacja prze-
wodzi, niekiedy parę naciąganych, a tym bardziej
wieloletni jeściu ustraszona mierzem mi-
Tosci, nie docenia tego przedświątecznego
z katechizacji. Konieczne i otwarte zorientowanie się u-
Kościelnia zaledwie 15 osób.

Śmierć i pogrzeb pp. S. Ananija S. M.

3. 3. 1970r.

Donkarscy diamentowego jubileum gorobania sakramentu
S. Ananija S. M., b. prełożona Dnia w Bogu i zmarła
28 lutego i dziś oprowadziliśmy ją na miejsce "wiecznej"
spoczynku. Droga na cmentarz b. przybrała z powodu gwałtownej
prowoki śniegowej.

Rekreacja wielkopostna

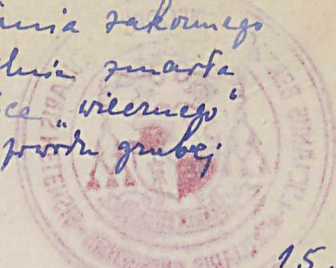
odprawił w dni parafii św. Jakubowej w 12. 15
szara pot kłopotliwym P.O. Konstantego, fran-
szkanima z Północy. Frekwencja słuchaczy nauk
dobre liczna, wprost z Katedry Dnia, spo-
wiadających się znacząco wprost.

Wielki Tydzień w parafii Pańskiej

Spowiedzi codziennie rano i wieczorem nastąpiła.
miej spow. Triduum sacrum: W. Czwartek An-
ni. W. Piątek: celebrans K. J.
W. Sobota: celebrans K. G. Piątek
Augustański, W. Sobota: celebrans K. G. Piątek

Niedziela Trójcy Przenajświętszej

Z powodu śniegu i nowego opadu śniegu
początek nieszczęśliwy obrócił się tylko jeden
raz do kościoła, w którym b. dnia od 12. 15. i z
powodu wygnania, jak co roku, aby kto inny nie
zajął miejsca w ławce, i z powodu dokuczliwego
śniegu
Zima nie daje za wyprawę: mimo kalendar-
zowy wiosny, w sobotę i w niedzielę przewidy-
wano (4. i 5. kwietnia) tyle napadów nowego śniegu
i przy silnym wietrze zachodnim postąpił tak
dwie razy śniegu, że fabrykanci byli z wy-
jechać poza miasto; aby nie dotać wyjazdów,
wycieczna droga do kościoła, trzeba było przekopy-
wać w sobotę i w niedzielę rano metrowej
wysokości zaspy. Oj, dajże się wyprawy we
mali ta długotrwała zima z ofiarnymi
opadami śniegowymi, czystymi zamieciami,
głęboko zalegającymi na drogach (nawet w mi-
cie) zaspy, oblodzonymi ulicami i sto-
kami. Miejskami odimnymi wyprawy, dajże
płaski śniegowy tak, iż trzeba będzie zrobić
spow. u par. ożimych w kraju.

Visum in actu Visitationis Pastoralis

Chopelno, die 28 mensis Aprilis 1970

Ludjan Bernacki

Vicarius Generalis Gnesnensis

Ks. Honorat Firniek

27-28.4.1970.

Wizytacja pasterska parafii, której z parochii
Arygostera - ko. kardynała Prymasa Dekonab u dniach 27
i 28 kwietnia 1970. J. Eks. Ko. Bp Ludjan Bernacki prze-
biegła przy dość ciepłej barbarskiej pogodzie i bezuży-
tecznie parafian zgodnie z programem obok za-
mierzonego, na powitanie ko. Biskupa przybyło du-
żo choroistów dekaralnie i Rada Parafialna. Wizytacja
zmobilizowała parafian odwołanie konstytucyjnych po-
rządków u kościele i jego otwarcie oraz na cmentar-
zu gniebalnym, a co najmniej było zastępy dusz-
pasterzy przystąpiło do sakramentów, nawet maluchy
skorzystały otrzymawszy biskupie błogosławieństwo ku
wzrostowi nie tylko cieleśnemu ale i ku wzrostowi du-
chownemu.

-298-

Projekt
Programu Wizytacji Kanonicznej
Parafii św. Jakuba Ap.
w Mogilnie

Poniedziałek, 27 kwietnia 1970r.

Godz. 16-ta Przyjazd Najprzew. Ks. Biskupa - w formie prywatnej
Katechizacja
Bierzmowanie 3 dziewcząt
17,30 Wizytacja kaplicy w Domu Sióstr Służebniczek,
Słowo Biskupie do Sióstr
18-ta Podwieczorek
18,30 Wprowadz do kościoła, Powitanie,
Modlitwy za zmarłych,
Msza św. - z kazaniem J. Eksc. Ks. B-pa Wizytatora
20-ta Spotkanie z młodzieżą /Przeżrocza o Rzymie/
21-sza Kolacja - a po niej badanie ksiąg.

Wtorek, 28 kwietnia 1970r.

8,30 Msza św. w int. Rodzin parafii,
Błogosławienie niemowląt,
Pożegnanie parafii
9,45 Sniadanie z Radą Parafialną,
Wizytacja kościoła,
Wizytacja cmentarza: po drodze 10 min. u przedszkolaków,
w drodze powrotnej z cmentarza: odwiedzenie 2 obłożnie
chorych /ul. Dąbrowskiego/ oraz 2 matek księży, ew. orga-
nisty,
Wizytacja plebanii, biura parafialnego,
Odwiedziny u KsKs. Wikariuszów,
12-ta Ew. audiencja
12,30 Obiad w gronie kapłańskim,
Protokół,
Odjazd do następnej parafii.

29. 7. 1973r.

Uroczystość odprawy Patrona Kościoła

zgrupowania i w bież. roku dnia świętych patronów, którzy odprawił ks. prob. Ludwik Wiśch z Parafii Ks. Józefa, patronów grzy. Honor Bore głosił ks. wikaryusz D. Haj, Gniezno- wiań z Gniezna, zjechał też inny kapłan dekanatu ni dając okazji innym do wypowiedzenia się. Pogoda do- pisana.

9. 9. 1973r.

Opisane świętowanie Bogu za plony ziemi,
z opiewaniem przez świątków i zabieraniem pobożności z muzyką pod którą pobrała się pobożność, a w ordo- bnie święte, misji one nastąpił w pro- cesji do koła Kościoła, go świąt. świętowanie "Ciebie Boga wyśławiamy" i tort święty oraz brachemk chleba świętego wzniesiu na stole gło- bieżym /ot lat od wdr. Olszaków z ul. Mostowej/

22. 10. 1973r.

XXV Doświada zgonu
oj. ks. kardynała Prymasa
Augusta Hlonda z protekcją
ks. kasimierskiego selesjanina
oraz ks. archidya. Ant. Baranicka
i ks. św. koncelebrowana była
obchodzona w Bazylice Prymasów
skrz. iśsa de obit. 4. 22. 10. 1973r.
przy udziale ks. kardynała
wrocławskiego i Wojtyły oraz kilku
starszych biskupów i innych wybitnych
miejsc.

12. 11. 1973r.

Jubileusz Prymasa Polski

25 lat służby Kościołowi

Stefan kard. Wyszyński, Prymas
Polski

oto jubileusz inny:
warciszek pynasowski, do
pochyżniana biskupiego ks.
kan. Stefana Wyszyńskiego.

Ks. kard. Stefan Wyszyński w bazylice archika-
tedralnej św. Jana Chrzciciela w Warszawie pod-
czas uroczystości 25-lecia powołania do godności
Prymasa Polski

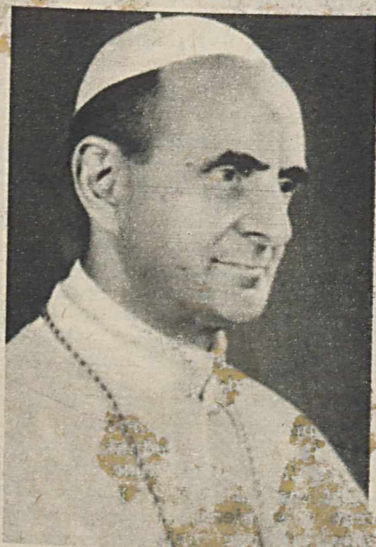
22. 12. 1973r.

22. 12. 1973r.
Akt Milenijnego Oddania się Narodowi
i miłości miłości, święte Kapłanów,
pogrzezonym z jasnej Sory i oparionym zotat dnie
go nieznanym wotynie sobotniej do kłus- kłobowj Polki
umieszczonej przy wielkim udziale parafian / adven-
tura sporząd. św. z udziałem kapłanów dekanatu / ma
ofiarę N. Maryi Panny.

1974r.

1. 1. 1974r.
Uroczystość Bogurodzicy Maryi, pod której opieką
opieka wiodąca w świąt. Rok Pański. Kos cium polle
pia benedict Virgo Maria.

Losy pokoju zależą
od każdego z nas

Z okazji Światowego Dnia Poko-
ju Papież Paweł VI wystosował
orędzie do szefów wszystkich
państw.

Różniocześnienie pierwszy
drei roku Kalendarzowego
jest z roli i ustanowienia
pap. Pawła VI Misdygn-
rodzym Dniem Pokoju-
juj ot kilka lat.
Da pacem, Domine,
in diebus nostris!

4. 2. 74.
Duszpasterskie nasiedzenie rodzin
czyli: kółka rozpoczęliśmy tradycyjnie zaraz po
świętach Bożego Narodzenia, a skończyliśmy
wreszcie dopiero wczoraj, w dniu, w którym
trud duszpastersko b. urasadniomy i potrzebny,
ale nieoczy. Niechby wrażeń stał się skutecznym
hamulcem przeciwko obojętności religijnej i su-
bilitacji ducha do życia świeckim ekonomicznym i
słych rodzin.

28. 3. 1974r.
Rekolacje wielkopostne
od niedzieli 24 marca do wtorku, prowadził O. Fi-
delis, Obracał, franciszkanin z Zakonu. Frek-
wencja dwa / sierpnia / i podczas nauki

oddziale kardiologicznym 4 tygodnie. Nie przypuszczam takiego obrotu sprawy, ale dziwi mnie spóźnienie się tyle niedługo wypisania z parafii, gdzie więcej niż z rąjki św. Anny Patrona Anny św. o zdrowie swoje zamierza. Wracając do parafii 4 miesiąca z zaleceniem stałej kontroli szpitalnej...

8.9.74r.

Nabór do dwóch drużyn za pbrny miesiąc.

Kimś oświadczeniem przewodniczącym sprawującemu drukiem i głoszącemu hymn wdzięczności wobec za codzienny chleb, którym łaskawie Karol nam daje. Niebiosa.

24.9.74r.

Bismorawa i Pojednania Parafii

Ks. Bp. Bernacki wyznaczony dzień dyskusji na wtorek 19.9. Kandydatem kandydatury Bismorawa zgodził się sprawować Anny św. i tym, co dotyczył warunków pracy swoje historycznie bismorskiej, a także wstąpienie Parafii Roku Jubileuszowego tj. odpust wstąpienia w tym Parafii Anny św. Pojednania z Bogiem i bliźnimi.

13.10.74r.

Nabór do dwóch drużyn dla Chorych Dekanatu

mogileńskiego i traneńskiego, zorganizować w Bazylice w Traneńcu k. Kan. Wzrost ku wielkiemu zadziwieniu Chorych, których opiekunka Charytatywna wstąpiła wyjechała lokomocją zawiązać do Traneńcu.

1.11.74r.

Procesja raduska na amantam

zaczęła się już w kościele, lecz od bramy amantamskiej przy wielkim udziale Wianych, czegoś się znać nie lepiej, procesja prowadzi Probowca Jan, Karol nie zgodził k. Okonki, a chęć św. Anny, która sprawowała w pobliskim punkcie k. parafia Wianych - Probowca parafii św. Jana Apostoła.

31.12.74r.

Zakończenie Roku

w Traneńcu z wiadomości Anny św. oż zalecenie wtedy duchownej odwołanie jego przebiegu odbyło się przy dwóch drużynach udziale Wianych, z których b. wielu sprasowało się, by z Bogiem pojednać spokojnie mogli. Zakończył rok dobiegający końca i ufnie rozpowszechnił swój. Tradycyjnie sprawował te święte obrzędy k. Probowca młody.

1.2.1975r.

Zakończyła się Kolęda, podczas której przygotowanie parafian na czekające nas prace, kończy odwołanie i wstąpienie kościelnego, interesowali się i realizację projektu, a niejedni to już oddali hojniejsze ofary.

Rekolekcje wielkopostne

23.3.75r.

od dziś do W. Środy w. prowadzi i w roku bieżącym o. Fidelis, Obracają - tym razem już z Pomarańca / a nie z Sokoła / k. Wianych Anny / wstąpiła Palowa! /

Zachęta do Przewodniczącego

13.4.75r.

współna dla obu parafii mogileńskiego, dziś rozpoczęła w Kapł. św. Tadeusza zgromadzenia znaczącej liczby uczestników w latach poprzednich, choć stało się do wyprzedzenia całej sali. Referaty będą głosić oboje proboszczowie, k. Okonki, p. Błaszak - instruktorka dekanalna Poradnictwa Rodzinnego.

975-lecie Metropolii Gnieźnieńskiej

20.4.1975r.

dziś obchodzone uroczystości we wszystkich kościołach parafialnych archidiecezji osiągnęły punkt kulminacyjny za tydzień, potocznie z uroczystością odpustową ku czci św. Wojciecha.

25.5.1975r.

Dziś wstąpiła 98 dieci w pełnym udziale w Anny św. Bogoda piękna, ludu dieci, stał wzmocnienie z Anny św. kampania sprawowana była Anny św. przy grocie św. Anny, interesowanych specjalnie dieci, jak ich rodziny. Z Anny - jak co roku - po posiedzeniu nabór do drużyn; akces dieci do Koncerty Traneńcy.

12.6.1975r.

Pamiętny Dzień

1. Dorożka Obracają Najis. Jak amantam
2. Rocznica 1431! święci Kapłanów k. Jan. Charytatywny
3. Dzień Chorych, których przybyło około 50 na Anny św., po której k. Probowca udzielił im Hogobarskiej Najis. Jak amantam, a po opuszczeniu go opiekunka Charytatywna obdarzyła Chorych księżkami i piernicami.

27. 7. 75.

Odpuść Patronalny św. Jakuba
przy gozodzie deserera; odbył się z koniczuse. i odnabawiany
już fanie / co trwało cały miesiąc od 25 czerwca
przez cały / do 4. pułku praca parobitów sprawował
mnie k. wieśniaka Meller z Kłodzka, a Karanin
wygłosił k. prob. Pilarzki z Hulec. Hukoneja ludzi
ze względu na zgodę deserera, niejpra! Prace malarskie
wykonali: p. mgr. Engler / figurant, ogólnie - p. Dobo-
brzisz z Gnieźnia obj. Parapanom wypadła szata
wewnątrz kościoła do gustu, dwoi wielu nie może
rozumieć daleko idącej modernizacji parobitium...
pytają, gdzie stary obraz / witraż, i zabytłowy koncept
z XVI w. / oddany do pracowni konserwacyjnej Muzeum
Archidiecezjalnego w Poznaniu.

Kościół w czasie remontu

Scena w czasie
chodu dzieci / komi-
lia / porobitium w
parobitium. roz-
tworzenie w nader-
tudości w doterain
do chrześcijaństwa...

ŚMIERĆ KS. BISKUPA BERNACKIEGO

W niedzielę 28 września br. zmarł na-
gle w Rzymie w 74 roku życia ks. bp Lu-
cjan Bernacki, wikariusz generalny archi-
diecezji gnieźnieńskiej.
Urodził się 12 lipca 1902 r. w Gościera-
dzu k. Bydgoszczy w rodzinie znanego
działacza patriotycznego. Gimnazjum u-
kończył w Gnieźnie, uzyskując w 1921 r.
maturę. Po ukończeniu seminarium du-
chownego w Poznaniu i w Gnieźnie, świę-
cenia kapłańskie otrzymał w 1926 r. Dal-
sze studia teologiczne kontynuował w
Strasburgu, zakończone doktoratem teolo-
gii. Przebywając za granicą, zajmował się
również pracą duszpasterską wśród pol-
skich robotników. Po powrocie do kraju

pracował w duszpasterstwie w Poznaniu.
W czasie wojny był kapelanem Polskich
Sił Zbrojnych we Francji, a następnie pre-
fektem w jednym z polskich żeńskich
gimnazjów w Szkocji. Po zakończeniu
wojny wrócił do Polski, obejmując sta-
nowisko profesora dogmatyki i apologetyki
w Seminarium Duchownym w Gnieź-
nie. Sakrę biskupią otrzymał 21 września
1946 r. z rąk ks. kard. Hlonda.
Ciało śp. ks. biskupa zostało przewie-
zione do Gnieźna, gdzie odbyły się uroczy-
stości pogrzebowe z udziałem Ks. Pryma-
sa, ks. kard. Wojtyły biskupów z całej
Polski oraz licznych duchowieństwa i wier-
nych.

12. 10. 75.

Remontu głównego organu
po umalowaniu kościoła dokonali organistów p. Karanin i
Wbaniński z Bydgoszczy oddając do 12 rejestrów treniolo.

19. 10. 75.

Beatyfikacja M. Teresy Ledóchowskiej
Głównie w tym celu dris na ofiarę wzięto 4 kaszki, które stały się
Matki Frykanki - M. Teresy Ledóchowskiej, zasługujące na to. Piotra
Klause, obecnym kłopotem biskupa polskiego i pielgrzymów z Polski.

30. 11. 1975r.

Rekolacje „Porobitowe”

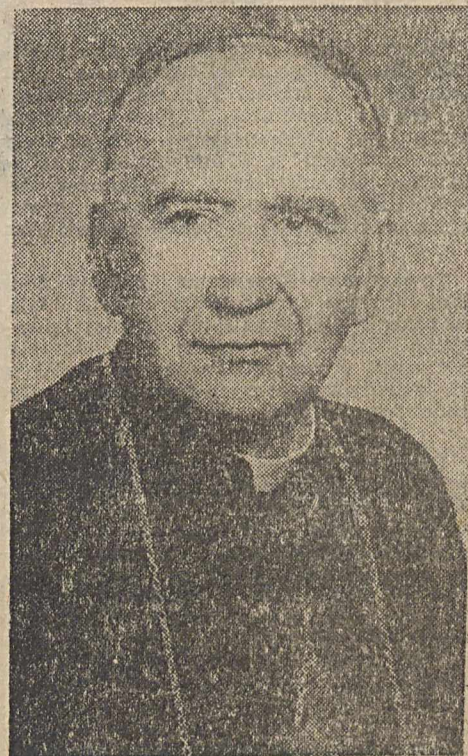
Pod kierunkiem ks. Wojtyły pallottyna i J. Marii Hechry
/ Sacre Coen / odbyły się od 23. do 27. 11. br. rekolacje
mające za cel budzenie parobitów. Do Ducha Dłubry
Pomocy Porobitów zapisało się zaledwie więcej ponad
300 osób; frekwencja porobitów do ingerencja, spośród
których było za mało... W przeddzień rekolacyjny
przybył pod koniec ks. Bp Czerniak, który przed mszą św. w ko-
ściele nowa stalowa i drewna tabernakulum fundacji
miejsce parobitów / w tym dyskretnie za przepięknie
zdjęcia / oraz plastikowe plakaty i absydie parobitium.

KS. BISKUP JAN MICHALSKI

Jak już donosiliśmy, Papież Paweł VI
mianował ks. prał. dra Jana Michalskie-
go biskupem pomocniczym gnieźnieńskim.

Ks. biskup Michalski urodził się 6. II.
1914 r. w Bydgoszczy. Tam też w r. 1933
ukończył gimnazjum humanistyczne. Po
maturze wstąpił do Arcybiskupiego Semi-
narium Duchownego w Gnieźnie i po 6
latach studiów filozoficznych i teologicz-
nych (Gnieźno-Poznań), otrzymał 3. VI.
1939 r. święcenia kapłańskie z rąk ks. kar-
dynała Augusta Hlonda w archikatedrze
w Poznaniu.

We wrześniu 1939 r. został skierowany
do pracy duszpasterskiej w Bydgoszczy,
która była zupełnie pozbawiona kapła-
nów. Już jednak w grudniu 1939 r. udał
się do Nakła n. Notecią, gdzie wszystkich
kapłanów albo wymordowano, albo uwię-
ziono. Od kwietnia 1941 r. musiał ukrywać
się przed aresztowaniem przez gestapo
najpierw na terenie archidiecezji gnie-
źnieńskiej i poznańskiej, a gdy tam było
już niemożliwe - na terenie b. Gene-
ral-Gouvernement. Był kapelanem AK i w
tym charakterze brał udział w powstaniu
warszawskim. W Warszawie, w la-
tach okupacji w dużym stopniu przy-
czynił się do zorganizowania tajnego Wy-
działu Prawa Kanonicznego KUL. Na tym
wydziale uzyskał stopień licencjata prawa
kanonicznego. Magisterium i doktorat o-
trzymał w latach 1945-1947 na KUL.

Po wyzwoleniu pracował w Kurii Me-
tropolitalnej w Gnieźnie w Wydziale Go-
spodarczo-Budowlanym i Prawnym. Przez
przeszło dziesięć lat był profesorem prawa
kanonicznego w Wyższym Seminarium
Duchownym w Gnieźnie. Od r. 1956 do
dnia dzisiejszego zajmował się odbudową
zniszczonej podczas działań wojennych
katedry-bazyliki gnieźnieńskiej. W r. 1957
został mianowany kanonikiem Kapituły
Prymasowskiej w Gnieźnie, a w r. 1970
prałatem honorowym Jego Świątobliwości.
Od r. 1957 był obrońcą węża małżeń-
skiego dla trzech instancji przy Trybunale
Metropolitalnym w Gnieźnie oraz sędzią
przy tymże trybunale. Od kilkunastu lat
był członkiem Rady Nadzorczej Księgarni

św. Wojciecha w Poznaniu. Przed kilku la-
ty został mianowany wikariuszem gene-
ralnym archidiecezji gnieźnieńskiej.

Jako delegat Ks. Prymasa brał udział w
uroczystościach ku czci św. Ulricha (ty-
siącletcie śmierci) w Augsburgu, w uroczy-
stościach ku czci św. Jdewigi Śląskiej (200-
lecie urodzin) w Andechs k. Augsburga o-
raz w pięciu sesjach Synodu Krajowego
w Würzburgu w RFN.

Uroczystości konsekracji biskupiej odby-
ły się w niedzielę 21 grudnia ub. r. w ba-
zylice Prymasowskiej w Gnieźnie. Głównym
konsekratorem był Ks. Prymas, a
współkonsekratorami - abp Baraniak i
biskupi Dąbrowski oraz Czerniak.

A. M. D. G. per B. M. V. Juncac.

Rok Painski 1976 r.

22.2.1976r.

Z własnej inicjatywy przybył dziś po południu do nas Chór Pymasowski z Dwidana, by pod dyktando ks. mgra Ryszarda Figla dać koncert kated, a następnie zaśpiewać kilka utworów, rolę jurek podarł imy si. Zainteresowani parafian dsi dze, po koncercie b. miło spotkali na plebanii.

18.3.1976r.

Grzebia nowy drog. Kujawej w Fara

Wykonany został zakup materiałów do robienia i grzebiu nowy drog. Kujawej, przy pomocy swoich współpracowników: ks. k. Kurika i Kujawy. Projektował zebrał z plastiku owe nowe stacje mgr. Olekowskiego - niekiedy na zamówienie ks. Han. Sawa Obarskiego, fundatora stacji.

4.4.1976r.

Teżowemu wielkopostnym rekolekcjom przewodnił o. Tymoteusz Frankus, franciszkanin z parocima: ambroże zapalony umi o przekroczeniu 60-ki. Inkwizycja bpska nie precyzyjnie podarł namk i w dniu spoczynku si.

15-18.4.76r.

Triduum sacrum - Wielkanoc

Koncelbrowanej, imy si. Wiesery Painskiej przewodniczył Probosc parafii, ceremonie wielkopostkowe celebrował ks. Kurik, w w. sobote obrady Wigilia Paschelej; otprawił ks. Kujawa.

Rezurekcyj war z imy si., zung i Karania wielkanoc na otprawił ks. Probosc Obarski. Charakterystyczne, ze w Wielkanoc nie postygostawiono w Fara ani jednego wiszku matczaiskiego!

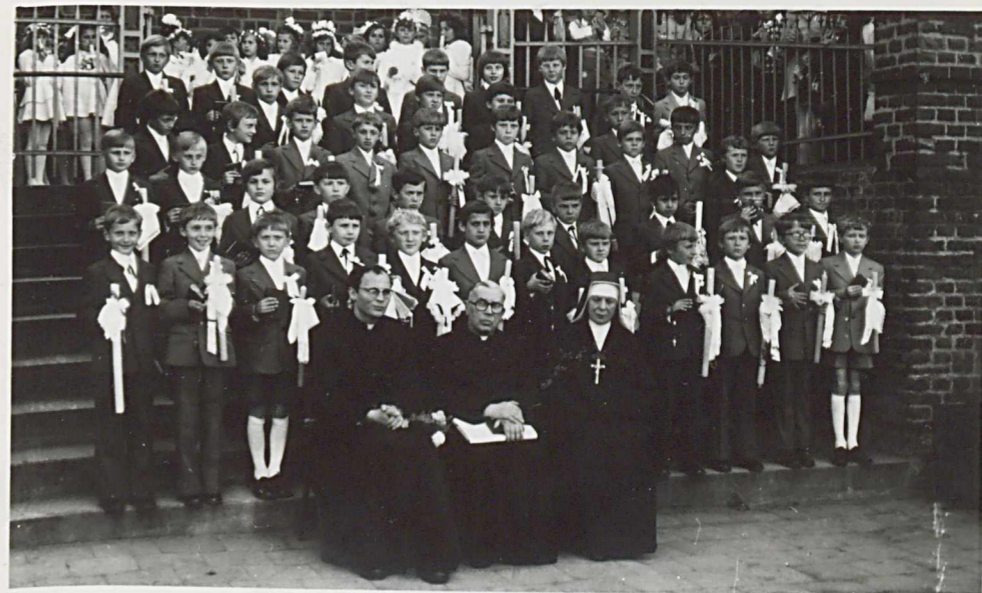
9.5.1976r.

Skrajny dzień Adwenta i Porofania, precyzyjnie się w Polsce w tygodniu Adwenty zaczął się u nas u diabem 3 Kleryków Pymasowskiego Wpisnego Seminarium Duchownego z Dwidana, z których 2 głosilo Karania w czasie imy si., zbierało składek, a po południu jidm z nich (diabem) ochreil Kłhoru dsiem parafialnych. Wierzenie dobre i dobre pogłosy...

16.5.1976r.

109 dzieci, zostało w bier. wku wstępnym w jutnie uczestniczone imy si.; pogoda słoneczna lecz chłodna w rana. Równocześnie była kara si. przy grocie, aby usadować problem

ciarnoty Księcia, w którym zaledwie dwie siadnialy, a jui najbliższa rodzina musiała na stojąco brać udział we imy si. Wątpliwe dzie. przystąpiły po południu do Kujawy Trześce, wstawy się pod senegolna opiekę Słuchi Najświętszej.

Nowe witraże w naszej Kosciele

20.5.1976r.

Dzisiaj war z swoimi pomocnikami zamontował p. inż. Barwicki witraże w Kosciele projektowane i wykonane przez mgr. Porabiz-Bardowski. Koscioł posiada więc komplet witraży trynityjskich, kanonizacyjnej, o barwach intensywniejszych w presbiterium.

Visum in actu Visitationis Pastoralis
Mogilno, die 30 Mensis 5 A.D. 1896

+ *J. K.*

Vicarius Generalis Gnesnensis

Ks. hr. K.

- 109 -

PARAFIA
św. Jakuba i św. Jana Ew.
M O G I L N O

Mogilno, dnia 30. 4. 1946.

Do Prześwietnej Kurii Arcybiskupiej
w Gnieźnie.

W odpowiedzi na petycję Rady Parafijalnej z Pałędzia Kościelnego w sprawie przyłączenia 5 miejscowości parafii mogileńskiej do parafii w Pałędziu Kościelnym uprzejmaie donoszę co następuje: przeprowadziłem ankietę na piśmie w tych miejscowościach, zapytując się czy mieszkańcy tych miejscowości chcą być przyłączeni do parafii w Pałędziu Kościelnym, czy chcą pozostać w parafii mogileńskiej. Wynik ankiety jest następujący:

na 64 rodziny z Padniewa	chcą należeć do Pałędzia Kościelnego	7 rodzin
i Janowa		
na 10 "	z Huty Padniewskiej	nikt
na 18 "	z Dębna	nikt
na 20 "	z Kopczyzna	nikt

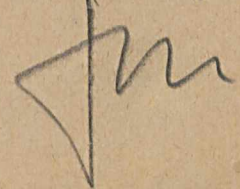
× Te 7 rodzin z Padniewa to rodziny, które bądź to przybyły z Józefowa (paraf. Pałędzie Kośc.) bądź też przybyłej z Buge, nic ich więc nie wiąże z parafią w Mogilnie.

Wszyscy zaś inni w przytłaczającej większości są bardzo przywiązani do swej parafii i do swych kościołów. Twierdzą oni solennie, że od wieków należą do Mogilna, ich przodkowie i najbliżsi są pochowani na cmentarzu w Mogilnie, sprawy swe załatwiają w Mogilnie, w mieście powiatowym, że wogóle dumni są z tego że mogą należeć do parafii w Mogilnie.

Sądzę wobec tego, że byłoby bardzo nieroztropnie z mej strony, oddać tych parafian do parafii obcej, jeżeli tak bardzo podkreślają swoje przywiązanie.

Łączę wyrazy najgłębszej czci i poważania

Ks. Misiak, adm.

Ekscelencjo- Ukochany Księżu Biskupie !

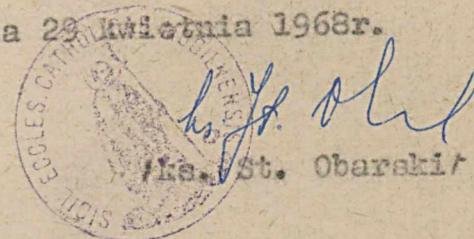
od
Rok mija kiedy parafia św. Jakuba jest osierocona. Jeszcze za życia spóks. kanonika Zielińskiego był zamiar odbycia tej wizytacji kanonicznej. Parafia św. Jakuba przeżyła to sieroctwo swoje poważnie. Modląc się wtaz ze mną o nowego proboszcza dla parafii tutejszej. Dzisiaj kiedy z prawa synodalnego jako opiekun tej parafii przedstawiam Ci ją i pragnąłbym podkreślić wierność mogilnian wobec Boga i Kościoła św.

1. Życie duszpasterskie tej parafii zabezpieczone jest przez 7 Mszy św., które odprawiają się co niedzielę i święto w tutejszym kościele, aby umożliwić wszystkim spełnienie świętego obowiązku nabrania nowego życia Bożego. Stwierdzić muszę, że parafianie chętnie korzystają z posługi duszpasterskiej, podobnie i licznie przystępując do sakramentów św. szczególnie z okazji I piątku mies. i rekolekcji dla wszystkich stanów. W ostatnim W. Poście osobne rekolekcje miały dzieci, młodzież, starsi wraz z naukami stanowymi. Bolaćką jest jednak pewna niewielka część parafian, którzy niestety mimo dogodnych warunków i okazji na niedzielne Msze św. ani do wielkanocnej komunii św. nie przystępuje.
2. Z radością muszę podkreślić wierność dzieci i młodzieży naszej, która prawie w całości rozumie potrzebę pogłębienia wiedzy religijnej i regularnego uczęszczania na lekcje religii. S. Joanna prowadzi katechizację dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz dla dzieci klas od I do III. Wzrost
Ks. Br. Łukowski katechizuje wszystkie dzieci szkoły nr. 3 od kl. IV do VII.
Ks. Zenon Kubiak jest prefektem ośrodka nauczania młodzieży szkół średnich i poza szkolnej, dla obydwu parafii naszych.
Dziękuję przy tej okazji wszystkim moim współpracownikom za gorliwość około dusz dzieci i młodzieży a szczególnie rodzicom, którzy przychodząc na osobne konferencje wychowawcze i wywiadowcze interesują się, współpracują i pomagają nam w wychowaniu młodzieży
3. Duszpasterstwo stanowe obejmuje matki i ojców, którzy mają swoje osobne nabożeństwa i nauki, podobnie i młodzież.
Chór kościelny pod kierownictwem p. Wacława Flanca daje ze siebie bardzo dużo, bo uświetnia sumy i uroczystości kościelne śpiewem.
Grupa ministrantów bardzo pobożnie pomaga czynnym uczestnictwem w służbie Bożej.

Formalny udział w powstaniu wielkopolskim brał w charakterze kapelana, jako wikariusz w Rozdrażewie, pow. Krotoszyn - późniejszy proboszcz par. św. Jakuba w Mogilnie, ks. kanonik Tadeusz Zieliński.

2. Czy zgromadzenie zakonne - męskie i żeńskie /istniejące wówczas w parafii/ brały udział w akcji powstańczej /działalność charytatywna, ekonomiczna, sanitarna i bezpośrednio bojowa/ - Siostry z Zgrom. SS. Służebniczek NMP Niepok. Pocz. /Pleszewskie/ opiekowały się bardzo ofiarnie rannymi i poległymi powstańcami.
3. Czy wśród parafian istnieją osoby, które na pytania wymienione w pkt. 1 i 2 mogą udzielić konkretnych informacji /podać nazwisko, adres, wiek, wykształcenie; chodzi o świadków bardziej kompetentnych/. - Kazimierz Białęcki, l. 68, kupiec, wykształcenie podstawowe, - Mogilno, ul. Dąbrowskiego 1.
4. Czy istnieją na terenie parafii spisane relacje /np. monografie, artykuły miejscowej prasy /na temat działalności powstańczej w ogóle, a w szczególności udziału czynników kościelnych/ - W i e ma; pewne szczegóły - jak twierdzi mój informator, Kaz. Białęcki - można znaleźć w publikacji pt. Powstanie Wielkopolskie.

M o g i l n o, dnia 29 kwietnia 1968r.

/ks. St. Obaraki/

KWESTIONARIUSZ

Parafia: MOGILNO - Sw. Jakuba

Dekanat: Mogileński

I. Źródła rzeczowe

1. Czy istnieją w parafii pomniki o charakterze kościelnym, świadczące o udziale miejscowego społeczeństwa w powstaniu:
 - a/ tablice pamiątkowe - **n i e**
 - b/ tablice z nazwiskami poległych lub żyjących jeszcze uczestników - **n i e**
 - c/ czy sztandary powstańcze i organizacji powstańczych, będące w posiadaniu kościoła - jest w przechowaniu prywatnym starcy, sfinansowany sztandar powstańców, którego używa się przy pogrzebach uczestników Powstania Wielkopolskiego;
 - d/ inne pamiątki - **n i e m a**
2. Podać treść poszczególnych pamiątek: .!
3. Czy w parafii istnieją groby powstańców? - tak, w ramach okazałego pomnika powstańców w wyk. art. rzeźb. Haupta z Poznania; Kto się nimi opiekuje? - ZHP, Szkoły Mogileńskie, ZBoWiD; W jakim są stanie? - pomnik zniszczony podczas okupacji hitlerowskiej odbudowano po wojnie wiernie: stan dobry;
4. Jakie istnieją przejawy pamięci o poległych powstańcach? Które z nich są tradycyjne? - Rok rocznie dnia 1 sty cznia, w rocznicę wybuchu powstania w Mogilnie sprawuje się Mszę św. za poległych i zmarłych powstańców oraz składa wieńce przy pomniku obejmującym groby 10 powstańców wielkopolskich, zaprojektowanym przez architekta st. Cybichowskiego z Poznania, poświęconym 3. 5. 1926., odbudowanym rychno po ostatniej wojnie; istnieje w Mogilnie ulica Powstańców Wielkopolskich, a do niedawna była też ulica im. pierwszego poległego powstańca z Mogilna; JANA KAUSA; o jej przywrócenie idą starania u władz; Tradycyjnymi są: noworoczne nabożeństwo oraz ul. Jana Kausa.

II. Dokumenty

1. Czy w księgach zgonów zapisani są polegli podczas walk powstańczych? - ta właśnie księga zgonów przypadła podczas ost. wojny;
2. Czy w kronice parafialnej istnieją adnotacje dotyczące powstania? - B. niewiele, w związku z historią cmentarza grzebalnego w opr. ks. prob. M. Brodowskiego; mianowicie wzmianka o poświęceniu pomnika nagrobnego z wyszczególnieniem 10-ciu także pochowanych /spośród 16 poległych/ powstańców mogileńskich z krótką wzmianką biograficzną.
3. Czy w innych aktach parafialnych znajdują się wzmianki o powstaniu? w jakich? - Nie napotkaliśmy.
4. Czy istnieją w archiwum parafialnym odrębne akta związane z powstaniem /podać ilość, oraz dokładne tytuły/ - **n i e m a.**

III. Osoby

1. Czy pracujący w latach 1918-1919 kapłan /kapłani/ był w jakikolwiek sposób zaangażowany w powstanie? - Powstanie przygotowywano na tajnych zebraniach u J. Trzcinińskiego, właściciela Świerkówa, na plebanii u ks. radcy Sylwestra Szudzińskiego, z którym współdziałał ks. M. Brodowski, oraz u kościelnego Andrzeja Konieczki.
2. Jak brzmi jego nazwisko? Na czym polegał jego udział? - Ks. Sylwester Szudziński, proboszcz i radca duchowny, Ks. Mieczysław Brodowski, wikariusz i następnie proboszcz mogileński; udział obu kapłanów w naradach przygotowawczych, oprócz tego ks. prob. Szudziński pobłogosławił powstańców przed wymarszem do Inowrocławia wygłosiwszy przy tej okazji patriotyczne przemówienie.

4) Będąc jako wikary episkopem tej parafii muszę podkreślić wyjątkowo patriotyczną rolę radcy parafialnego w jej przygotowaniu do walki hitlerów. W ostatnim czasie hitlerów ten radca odwołany, sprany, reprezentował wygnany, zginął. ^{duży, wspaniały} Był to ksiądz episkopat wyjątkowo patriotyczny.

5) Kiedy parafia była wrogą ulicą z okopami wzniesionymi dookoła, mieszkańcy i proboszcz, rozumiejąc lepiej, że trzeba mieć serce, przekonanie, a to wyjątkowo ofiarowało się stós i blózym ty dostajmy księgi Biblii, zasiadali jako księży kwi. w. a. a. M. tej przemarowej diecezji. A mieszkańcy namyślili przylgnąć się z sobą i dostają przerwiny cis o umocnienie nas swoim błogostem i błogostem. B. a. w. blózym tu reprezentacji.

6) Pod koniec przerwiny przerwiny rozpisz: Gwarantujemy ks. Prymasowi reprezentację naszą że Mogilno uścisł porostem wieści Bryu, kwirosi, coynclai i kwirosi.

Pamiętniki i wspomnienia

Coraz większą wartość dla nowoczesnego czytelnika mają pamiętniki. Pozwalają one dokładniej wniknąć w opisywane czasy, stają się one bliższe i zrozumialsze. W pamiętniku ważne są nie tylko fakty, ale stosunek opisującego i współczesnych mu do tych faktów.

Działacze partyjnych, działaczy Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego, nauczycieli — niewątpliwie z tych przyczyn zainteresuje ostatnia publikacja LSW „Ze wspomnień” Jakuba Bojki.

Parę słów o nim. Był to przywódca chłopski na przełomie XIX i XX wieku. Mając 23 lata (1880) zaczął pisywać do różnych pism ludowych. Dzięki Bolesławowi i Marii Wyslouchom włączył się w wir walki o prawa chłopskie. Należał do pierwszej ludowej organizacji politycznej „Związku Stronnictwa Chłopskiego”. W r. 1895 został wiceprezsem Stronnictwa Ludowego i posłem na sejm krajowy Galicji, dwa lata później — posłem do parlamentu austriackiego. W międzywojennej Polsce przez 16 lat (1919 — 1935) wybierany był na posła lub senatora. Zmarł w r. 1940.

Książka „Ze wspomnień” zawiera artykuły tego działacza chłopskiego o jego dzieciństwie i młodości, o pracy społecznej i politycznej, o ludziach, o dawnych obyczajach. Czytelnika naszego niewątpliwie też zainteresują wrażenia z podróży do Wielkopolski.

Stanisław Czernik wydał o powieść autobiograficzną (o swoim życiu) pt. „Dom pod wierzbami”. (LSW). Autora znają starsi działacze regionalni naszego województwa. To przecież on chodził od wsi do wsi, od domu do domu po powiecie opatowskim (woj. kieleckie), szukał starych zapisków i konfrontował z rzeczywistością. Dał początek badaniom regionalnym. Był nauczycielem wiejskim, studiował w Poznaniu, redagował „Okolicę poetów”. Powieść jego tchnie serdeczną miłością wsi i ojcowskiej chałupy.

I jeszcze jedna książka, pełna wspomnień. To praca Henryka Syski „Nad Wisłą, nad

Bugiem”. Ten miłośnik dziejów Mazowsza przybliżył nam takie postacie, jak: Roman Zmorski — pierwszy poeta Ziemi Zachodnich, Teofil Lenartowicz, Majorkiewicz, chłopski działacz Teofil Kurczak, Zygmunt Gloger. Dzięki tej publikacji nie tylko wielu mniej znanych działaczy, ale obyczajów i zwyczajów uratował od zapomnienia.

Ten sam autor napisał rzecz o doktorze Franciszku Rajkowskim pt. „Na tropach Judyma”. Zamiast krótkiego omówienia tej biografii podam słowa Maksymiliana Malinowskiego o bohaterze tej książki.

„On, co z ludu pochodził, do końca życia z ludem być potrafił, cierpił z cierpiącymi, bolał z bolejącymi, a ostatnie dni żywota swego poświęcił, by budzić lud przez szerzenie oświaty co sprowadza lepszą dolę”.

J. P.

Ze wspomnień — Jakub Bojko, str. 315, opr. w płótno, 27 zł.

Dom pod wierzbami — St. Czernik, str. 204, cena 18 zł.

Nad Wisłą, nad Bugiem — H. Syska, str. 264, cena 12 zł.

Na tropach Judyma — H. Syska, str. 156, cena 8 zł.

